

Nurmijärvi

OHJAUSSUUNNITELMA

Nurmijärven kunnan perusopetuksen ohjaussuunnitelma

Perusopetuksen ohjaustyön rakenteet, toimintamallit ja moniammatillinen yhteistyö

Päivitetty 30.4.2026

1	Ohjauksen perusta ja toimintakulttuuri	3
2	Ohjaussuunnitelman tarkoitus ja kehittäminen	4
3	Ohjaus perusopetuksessa	5
4	Ohjaus esi- ja perusopetuksen siirtymävaiheissa	7
5	Siirtyminen 6. vuosiluokalta 7. Vuosiluokalle	7
6	Oppilaanohjaus vuosiluokilla 7–9	8
7	Siirtyminen perusopetuksesta toiselle asteelle	9
8	Jälkiohjaus ja ohjausvastuun siirtyminen	10
		10
	Lähdeluettelo	11

1 Ohjauksen perusta ja toimintakulttuuri

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan:

Oppilaanohjauksen tehtävänä on edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että oppilaat pystyvät kehittämään opiskeluvalmiuksiaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oppilaanohjaus tukee oppilaita tekemään omiin valmiuksiinsa, arvoihinsa ja lähtökohtiinsa sekä kiinnostukseensa perustuvia arkielämää, opiskelua, jatko-opintoja sekä tulevaisuutta koskevia päätöksiä ja valintoja. Ohjauksen avulla oppilaat oppivat tiedostamaan mahdollisuutensa vaikuttaa oman elämänsä suunnitteluun ja päätöksentekoon. (OPS 2014.)

Ohjaus muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävän jatkumon, joka turvaa oppilaalle yhtenäisen koulupolun ja tukee häntä nivelvaiheissa. Ohjaustyö on kokonaisvaltainen prosessi, johon osallistuvat kaikki oppilaan oppimista ja hyvinvointia tukevat toimijat. Ohjauksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan itsetuntemusta, tukea kasvua ja kehitystä sekä antaa vahvat valmiudet jatko-opintoihin ja muuttuvaan työelämään siirtymiseen.

Ohjaus perustuu opetussuunnitelmaan sekä Nurmijärven kunnan ohjaussuunnitelmaan ja toteutetaan neljällä toisiaan täydentävällä työtavalla:

- **Luokkamuotoinen ohjaus:** Ryhmämuotoinen työskentely itsetuntemuksen, opiskelutaitojen, työelämätaitojen sekä koulutus- ja urasuunnittelun teemoista.
- **Henkilökohtainen ohjaus:** Syventyy oppilaan yksilöllisiin kysymyksiin ja tarpeisiin ohjauskeskusteluissa.
- **Pienryhmäohjaus:** Tavoitteellista vertaistukea hyödyntävää ohjausta pienemmissä ryhmissä. Voidaan toteuttaa myös luokkamuotoisen ohjauksen osana.
- **Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus:** Kohdennettu tuki niille oppilaille, jotka tarvitsevat erityistä vahvistusta jatko-opintosuunnitelmien tekemisessä ja nivelvaiheen siirtymässä.

Päävastuu opinto- ja urasuunnittelun ohjauksesta on opinto-ohjaajalla, mutta ohjaus on myös jokaisen kouluyhteisön aikuisen tehtävä. Jokainen opettaja ohjaa oppilasta oman oppiaineensa opiskelussa ja oppimaan oppimisen taidoissa sekä elämässä tarvittavien tietojen ja taitojen hankkimisessa. Tällä ennaltaehkäistään opintoihin liittyvien haasteiden kasautumista ja vahvistetaan osallisuutta. Koulun ohjaussuunnitelma sisältää sisäisen työnjaon ohjauksen järjestämisestä.

Laadukas ohjaus edellyttää oppilaalle tarjottavaa aikaa, yksilöllistä huomiota sekä kunnioitusta hänen yksilöllisiä kiinnostuksiaan ja tarpeitaan kohtaan. Erityisesti laajennetun oppivelvollisuuden myötä korostuu kodin ja koulun yhteinen vastuu nuoren sijoittumisesta toiselle asteelle. Huoltajille tarjotaan ajantasaista tietoa koulutusvaihtoehdoista, yhteishakumenettelyistä ja nuoren kehitysvaiheen tukemisesta.

Ohjauksen jatkuvuus varmistetaan laadukkaalla tiedonsiirrolla nivelvaiheissa esikoulusta kouluun, alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta toiselle asteelle. Ohjauksessa painotetaan yksilöllisiä kiinnostuksia sekä joustavia polkuja, jotka huomioivat

opiskelukyvyn, terveyden ja mahdolliset tuen tarpeet.

Nurmijärven ohjaussuunnitelman perustana ovat Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteet sekä Hyvän ohjauksen kriteerit (2023). Nurmijärvi tarkentaa ja toteuttaa näitä valtakunnallisia linjauksia alueelliset erityispiirteet huomioiden.

2 Ohjaussuunnitelman tarkoitus ja kehittäminen

Nurmijärven kunnan perusopetuksen ohjaussuunnitelma on strateginen ja käytännönläheinen asiakirja, joka määrittelee kunnan ohjaustyön rakenteet, toimintamallit sekä moniammatillisen työnjaon. Sen ensisijaisena tavoitteena on varmistaa laadukas, yhdenvertainen ja helposti saavutettava ohjaus jokaiselle oppilaalle koko perusopetuksen ajan, asuinpaikasta tai kouluyksiköstä riippumatta. Suunnitelma toimii keskeisenä työvälineenä kaikille ohjaustyöhön osallistuville ammattilaisille ja tarjoaa huoltajille, yhteistyökumppaneille sekä päätöksentekijöille läpinäkyvän kuvauksen siitä, miten oppilaan kasvua, oppimista ja uravalintoja tuetaan kunnan kouluissa.

Asiakirjaa päivitetään säännöllisesti, jotta se vastaa muuttuvan toimintaympäristön, työelämän murroksen ja uudistuvan lainsäädännön vaatimuksiin. Nurmijärven ohjaustyö kytkeytyy Keski-Uudenmaan elinikäisen ohjauksen malliin, joka tukee katkeamatonta ohjausjatkumoa esiopetuksesta perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle sekä työelämään. Alueellinen yhteistyö varmistaa yhtenäiset laatuvaatimukset ja menetelmät, mikä sujuvoittaa oppilaiden siirtymiä oppilaitosten välillä.

Erityistä huomiota ohjaussuunnitelmassa kiinnitetään koulutuksen järjestäjän lakisääteiseen ohjaus- ja valvontavastuuseen, joka korostuu erityisesti opintojen nivelvaiheissa. Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus on keskeinen työkalu opintojen jatkuvuuden turvaamisessa ja jokaisen nuoren yksilöllisen polun löytämisessä. Ohjaus on kiinteä osa koulun pedagogiikkaa, oppimisen tukea ja opiskeluhuollon hyvinvointityötä.

Hyvän ohjauksen kriteerien (2023) mukaisesti hyvä ohjaus on oppijalähtöistä ja vuorovaikutteista: se huomioi oppijan tarpeet ja valmiudet, vahvistaa motivaatiota ja tukee yksilöllisten opinto- ja urasuunnitelmien toteutumista. Hyvä ohjaus edistää oppijan itsemääräämisoikeutta sekä avaa mahdollisuuksia tulevaisuuteen. Nuori rakentaa tulevaisuuspolkuaan itse ohjauksen tuella – ohjauksen tehtävänä on vahvistaa nuoren uskoa omaan kehittymiseensä, ei rajata valintoja nykyisten valmiuksien pohjalta.

Ohjausta arvioidaan ja kehitetään yhdessä ohjaustyöhön osallistuvien, huoltajien ja oppilaiden sekä työelämäyhteistyökumppaneiden kanssa. Keskeisiä toimintaperiaatteita ovat oppilaan itsemääräämisoikeus sekä ohjauksessa käsiteltävien asioiden luottamuksellisuus. Kaikki ohjaustoimijat ohjaavat oppilasta omasta perustehtävästään käsin.

3 Ohjaus perusopetuksessa

Oppimisen ja opiskelun ohjaus sekä kasvun tuki muodostavat katkeamattoman jatkumon esiopetuksesta perusopetuksen päättymiseen. Alaluokilla ohjaus luo perustaa opiskelutaidoille ja vahvalle oppijaminäkuvalle, ja varhaisella tuella ennaltaehkäistään haasteiden kasautumista. Yläluokilla ohjauksen painopiste siirtyy jatko-opintovalmiuksien vahvistamiseen ja ammatilliseen suuntautumiseen. Tavoitteena on, että jokainen oppilas suorittaa perusopetuksen oppimäärän ja sijoittuu mielekkäisiin jatko-opintoihin. Oppilaanohjaus on erillinen oppiaine vuosiluokilla 7–9.

Ohjaustyöhön osallistuvat kaikki oppilaan kanssa toimivat aikuiset. Seuraavassa kuvataan kunkin toimijan rooli ja tehtävät ohjaustyössä.

Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaajalla on päävastuu opinto- ja urasuunnittelun ohjauksen kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta. Hän vastaa luokkamuotoisesta, henkilökohtaisesta ja pienryhmäohjauksesta sekä tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arvioinnista ja toteuttamisesta. Opinto-ohjaaja koordinoi TET-järjestelyt, yhteishakuprosessin, oppilaitosvierailut ja jälkiohjauksen sekä tekee tiivistä yhteistyötä huoltajien, aineenopettajien, erityisopettajan ja opiskeluhuollon kanssa.

Luokanopettaja

Luokanopettajalla on päävastuu luokkansa ohjauksen kokonaisuudesta vuosiluokilla 1–6. Työssä korostuu kokonaisvaltainen huolenpito jokaisesta oppilaasta samalla, kun rakennetaan toimivaa ja turvallista luokkayhteisöä. Ohjauksen painopiste on oppimistaitojen kehittämisessä, itsetunnon vahvistamisessa sekä koulunkäynnin sujuvuuden seuraamisessa. Opettaja koordinoi pedagogisten arvioiden ja selvitysten laadintaa, vastaa tukitoimien käytännön toteutuksesta ja toimii ensisijaisena linkkinä kodin ja koulun välillä. Säännölliset arviointikeskustelut ja aktiivinen tiedottaminen luovat perustan luottamukselliselle kasvatuskumppanuudelle. Tarvittaessa opettaja tekee yhteistyötä myös aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön kanssa oppilaan päivän eheyden varmistamiseksi.

Luokanvalvoja

Luokanvalvoja toimii oman luokkansa oppilaiden lähiohjaajana vuosiluokilla 7–9. Hän vastaa luokan ryhmäytymisestä, myönteisestä yhteishengestä ja oppilaiden osallisuuden vahvistamisesta. Luokanvalvoja seuraa säännöllisesti oppilaidensa koulunkäyntiä, hyvinvointia ja poissaoloja sekä toimii ensisijaisena linkkinä kodin ja koulun välillä. Hän koordinoi oppilaskohtaisten asiakirjojen laadintaa ja puuttuu huolenaiheisiin yhteistyössä opiskeluhuollon kanssa.

Aineenopettaja

Aineenopettaja on oman oppiaineensa pedagoginen asiantuntija. Hän vastaa ainekohtaisten opiskelutekniikoiden ohjaamisesta ja opiskeluympäristön turvallisuudesta, auttaa oppilasta näkemään oppiaineensa yhteyden työelämään ja ammatteihin sekä kartoittaa tuen tarpeita omalla osa-alueellaan.

Erityisopettaja

Erityisopettaja toimii koulun erityispedagogisena asiantuntijana, joka tukee sekä

oppilasta että opettajia. Hän vastaa oppimisen esteiden tunnistamisesta ja ennaltaehkäisystä. Erityisopettajan työnkuvaan kuuluu joustavien opetusjärjestelyjen toteuttaminen, konsultointi sekä osallistuminen monialaiseen opiskeluhoitotyöhön. Hän on keskeisessä roolissa oppilaskohtaisten asiakirjojen ja tukitoimien suunnittelussa. Erityisopettaja ja opinto-ohjaaja tekevät tiivistä yhteistyötä erityisesti nivelvaiheissa, jotta tukea tarvitseva oppilas saa yhtenäisen ja koordinoitun tuen läpi koko koulupolun.

Koulunkäynnin ohjaaja

Koulunkäynnin ohjaaja täydentää opetushenkilöstön työtä tukemalla oppilaan toimintakykyä, oppimista ja kokonaisvaltaista kasvua. Ohjaajan tehtävänä on auttaa oppilasta löytämään tarkoituksenmukaisia työskentelytapoja ja edistää mahdollisimman itsenäistä selviytymistä koulun arjessa. Ohjaaja toteuttaa sovittuja pedagogisia menetelmiä tiiviissä yhteistyössä opettajien kanssa, huomioiden oppilaan ikätason ja yksilölliset kehitystarpeet.

Terveydenhoitaja

Terveydenhoitaja on koulu- ja opiskeluyhteisön terveyden edistämisen asiantuntija ja vastaa hoitotyön asiantuntijana kouluterveydenhuollosta. Hän seuraa, arvioi ja edistää oppilaan hyvinvointia ja terveyttä sekä tekee yhteistyötä ohjaustyön muiden toimijoiden kanssa oppilaan kokonaistilanteen huomioimiseksi.

Koululääkäri

Koululääkäri tarkastaa perusopetuksen oppilaat osana laajoja terveystarkastuksia. Koululääkärin toimialueeseen kuuluvat oppilaan fyysiseen kasvuun ja kehitykseen, opiskeluun, koulunkäyntiin ja ammatinvalintaan liittyvät asiat sekä koko perheen terveyden ja hyvinvoinnin seuranta. Terveystarkastuksissa kartoitetaan myös oppilaan psykososiaalista tilannetta.

Koulukuraattori

Koulukuraattori tukee oppilaiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Tapaamisissa kartoitetaan oppilaan koulunkäyntiä, opiskelua ja oppimisympäristöä, henkilökohtaista toimintakykyä, vointia ja jaksamista, perhe- ja kotitilannetta sekä kaverisuhteita ja vapaa-aikaa. Koulukuraattori tuo sosiaalityön näkökulman koulun toimintaan.

Koulupsykologi

Koulupsykologin tehtäviin kuuluvat oppilaan psyykkisen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen sekä näihin liittyvien pulmien selvittely. Psykologi keskustelee oppilaan ja tarvittaessa huoltajien kanssa sekä tekee tarvittaessa psykologisia tutkimuksia.

4 Ohjaus esi- ja perusopetuksen siirtymävaiheissa

Esi- ja alkuopetuksen siirtymävaiheen ohjaus varmistetaan selkeillä prosessikuvauksilla, jotka määrittelevät kriittiset toimenpiteet ja vastuuhenkilöt. Siirtymä esiopetuksesta perusopetukseen on moniammatillinen prosessi, jonka keskiössä on lapsen turvallisuuden tunne ja oppimispolun jatkuvuus. Prosessi sisältää suunnitellun tiedonsiirron, tutustumispäivät sekä huoltajien ja oppilaan kanssa käytävät nivelvaihekeskustelut. Tavoitteena on, että jokaisen lapsen vahvuudet, tuen tarpeet ja yksilölliset oppimisedellytykset ovat vastaanottavan opettajan tiedossa hyvissä ajoin ennen koulutyön alkua.

Nivelvaiheissa koulunkäynnin ohjaaja voi osallistua tutustumisvierailuihin tulevaan kouluun yhdessä lapsen kanssa. Tämä tukee turvallisuuden tunnetta ja helpottaa siirtymää uuteen ympäristöön. Vierailut sovitaan aina yhteistyössä luokanopettajan, erityisopettajan ja huoltajien kanssa.

Alakoulun ja yläkoulun välinen prosessikuvaus määrittelee ohjaukseen liittyvät toimenpiteet ja vastuuhenkilöt. Kuvausta päivitetään säännöllisesti yhteistyössä opetus- ja opiskeluhuollon henkilöstön kanssa.

5 Siirtyminen 6. vuosiluokalta 7. Vuosiluokalle

Siirtyminen alakoulusta yläkouluun on merkittävä elämänvaihe, jossa nuoren kasvuympäristö ja opiskelutavat muuttuvat. Onnistunut siirtymä edellyttää suunnitelmallista yhteistyötä ja opetuksen kannalta välttämättömän tiedon siirtämistä.

Siirtymävaiheen yhteistyöpalaverit järjestetään kuudennen vuosiluokan keväällä. Tapaamisissa varmistetaan oppilaan tarvitseman tuen jatkuvuus monialaisessa kokoonpanossa, johon osallistuvat tyypillisesti luokanopettaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja sekä opiskeluhuollon asiantuntijat tarpeen mukaan. Ennen seitsemännelle luokalle siirtymistä tarkistetaan lainsäädännön mukaisesti oppilaskohtaiset tukipäätökset, jotta tukitoimet ovat käytössä heti yläkoulun alkaessa.

Yläkoulun edustajat vierailevat kuudensilla luokilla kevään aikana kertomassa yläkoulun opiskelukäytännöistä ja ainevalinnoista. Vierailuilla voidaan hyödyntää tukioppilaita vertaistuen tarjoamiseksi. Oppilaat pääsevät myös itse tutustumaan tulevaan kouluunsa vierailupäivien aikana.

Huoltajien osallisuus varmistetaan keväällä järjestettävissä vanhempainilloissa, joissa käsitellään yläkouluun siirtymistä, opintoja ja koulun toimintakulttuuria. Yhtenäiskouluissa informaatio voidaan antaa joustavasti osana kuudennen vuosiluokan vanhempainiltaa tai seitsemännen luokan alkaessa. Ajantasainen tieto siirtymävaiheesta on koottu myös kunnan sähköisiin kanaviin.

Uusille seitsemännen vuosiluokan oppilaille järjestetään elokuussa ryhmäytymispäivä, jonka tavoitteena on edistää luokkatovereihin tutustumista, vahvistaa ryhmädynamiikkaa ja helpottaa sopeutumista uuteen oppimisympäristöön.

6 Oppilaanohjaus vuosiluokilla 7–9

Oppilaanohjaus muodostaa kokonaisuuden, joka tukee oppilaan kasvua, opiskelutaitoja ja urasuunnittelua. Ohjauksen keskiössä on nuoren itsetuntemuksen vahvistaminen, urasuunnittelu ja elämäntaitojen kehittäminen. Ohjaus pohjautuu viiteen keskeiseen sisältöalueeseen: oppiminen ja opiskelu (S1), itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu (S2), opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot (S3), työelämään tutustuminen (S4) sekä jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen (S5). Oppilaanohjausta toteutetaan yhteistyössä koko koulun henkilökunnan kanssa.

6.1 7. vuosiluokka: Kiinnittyminen ja itsetuntemus

Seitsemännellä luokalla ohjauksen painopiste on yläkouluun perehtymisessä, ryhmäytymisessä ja omien oppimistaitojen vahvistamisessa.

- **Kouluun perehdytys:** Ohjattu tutustuminen yläkoulun toimintatapoihin ja opiskeluympäristöön.
- **Valinnat ja tuki:** Tiedottaminen valinnaisaineista sekä tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen ensivaiheen arviointi.
- **Yhteistyö huoltajien kanssa:** Vanhempainillat siirtymän tueksi.

6.2 8. vuosiluokka: Työelämätaidot ja suunnitelmallisuus

Kahdeksannella luokalla syvennetään tietoa työelämästä ja vahvistetaan valmiuksia tehdä tulevaisuuden valintoja.

- **Työelämään tutustuminen (TET):** Viikon mittainen jakso työpaikoilla kevätlukukaudella.
- **Yksilöllinen ohjaus:** Tarpeenmukainen henkilökohtainen, pienryhmä- tai perheohjaus.
- **Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus:** Aloitetaan arvioituun tarpeeseen perustuen.
- **Tulevaisuustaidot:** Yrittäjyyskasvatus, valinnaisainevalinnat ja huoltajien osallistaminen vanhempainiltojen kautta.

6.3 9. vuosiluokka: Jatko-opinnot ja nivelvaihe

Peruskoulun päättöluokalla ohjaus keskittyy jatko-opintoihin hakeutumiseen, yhteishakuprosessiin ja sujuvaan siirtymään toiselle asteelle.

- **Henkilökohtainen ohjaus ja tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus:** Tiivis yksilöohjaus uravalintojen ja jatko-opintosuunnitelmien varmistamiseksi.
- **Perheohjaus:** Opinto-ohjaaja tapaa tarvittaessa oppilaan ja huoltajat yhdessä, erityisesti silloin kun oppilas tarvitsee oppilaskohtaista tukea valintojensa pohjaksi.
- **Oppilaitosvierailut:** Tutustuminen toisen asteen oppilaitosten avoimien ovien päiviin.
- **Työelämään tutustuminen (TET):** Kahden viikon mittainen jakso syyslukukaudella sekä oppilaitos- ja yritysvierailut mahdollisuuksien mukaan.

- **Hakuprosessi:** Yhteishaun järjestelyt, tiedotus, koulutusmessut ja huoltajien infoillat.
- **Päätösvaihe:** Kesätiedote, sijoittumisen seuranta sekä jälkiohjaus niille, jotka tarvitsevat apua opintopaikan varmistamisessa perusopetuksen jälkeen.

7 Siirtyminen perusopetuksesta toiselle asteelle

Perusopetuksen päätyttyä jokainen oppilas siirtyy jatko-opintoihin suorittamaan oppivelvollisuuttaan. Jatko-opintoja voivat olla lukio- tai ammatillinen koulutus, nivelvaiheen koulutukset (kuten tutkintokoulutukseen valmentava koulutus TUVA tai TELMA) tai kansanopistojen oppivelvollisille suunnatut linjat. TUVA-koulutus on tarkoitettu erityisesti niille nuorille, jotka tarvitsevat lisää aikaa ja tukea jatko-opintopaikan löytämiseen tai opintojen aloittamiseen. Oppivelvollisuus jatkuu, kunnes nuori täyttää 18 vuotta tai suorittaa sitä ennen toisen asteen tutkinnon.

Ohjausprosessiin kuuluvat olennaisesti:

- **Oppilaitosvierailut:** Tutustuminen toisen asteen oppilaitosten avoimien ovien päiviin.
- **Toisen asteen edustajien vierailut:** Toisen asteen opinto-ohjaajien ja tutor-opiskelijoiden käynnit yläkoulun oppitunneilla.
- **Koulutuskokeilut:** Oppilaskohtaisesti järjestettävät yksilölliset tutustumisjaksot tarpeen mukaan.

Nurmijärvellä järjestetään syyslukukaudella koulutusmessut, jonne kutsutaan kaikki kunnan yhdeksäsluokkalaiset. Koulutusmessuilla esitellään laajasti lähialueiden koulutuksen järjestäjiä ja koulutusvaihtoehtoja. Koulut järjestävät myös vanhempainiltoja, joissa käsitellään jatko-opintovaihtoehtoja ja yhteishakua.

Opinto-ohjaaja vastaa yhteishaun käytännön järjestelyistä sekä tiedottamisesta oppilaille ja huoltajille. Ohjaukseen sisältyy tuki lukioiden ainevalinnoissa sekä valmistautuminen mahdollisiin pääsy- ja soveltuvuuskokeisiin. Lukuvuoden päätteeksi opinto-ohjaaja varmistaa, että oppilailla ja huoltajilla on tarvittava tieto opiskelupaikan vastaanottamisesta sekä toimintaohjeet tilanteisiin, joissa opiskelupaikka ei varmistu heti yhteishaussa.

8 Jälkiohjaus ja ohjausvastuun siirtyminen

Opinto-ohjaajat tarjoavat suunnitelmallista jälkiohjausta päättöluokan jälkeisen kesän aikana niille nuorille, joilla ei ole varmistunut opiskelupaikkaa tai joiden opintojen aloittamiseen liittyy epävarmuutta. Jälkiohjaus on keskeinen osa oppivelvollisuuden toteutumisen valvontaa. Mikäli oppilas jää ilman opiskelupaikkaa yhteishaussa, opinto-ohjaaja auttaa nuorta ja perhettä hyödyntämään muita väyliä, kuten jatkuvaa hakua tai hakeutumista nivelvaiheen koulutuksiin (TUVA) tai kansanopistoihin.

Jälkiohjauksen aikana tehdään tiivistä ja luottamuksellista yhteistyötä sekä nuoren että hänen huoltajansa kanssa. Ohjauskeskusteluissa kartoitetaan nuoren kiinnostuksen kohteita ja voimavaroja, jotta hänelle löydetään tarkoituksenmukainen jatko-opintopolku. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös monialaisten verkostojen, kuten etsivän nuorisotyön tai sosiaalipalveluiden, kanssa.

Perusopetuksen järjestäjän lakisääteinen ohjaus- ja valvontavastuu jatkuu katkeamattomana siihen saakka, kunnes oppivelvollinen tosiasiallisesti aloittaa opintonsa seuraavassa oppilaitoksessa. Nurmijärvellä oppivelvollisuuden valvoja seuraa kunnan oppivelvollisuusikäisten tilannetta ja tukee lähettävien koulujen opinto-ohjaajia jälkiohjaustyössä. Lähettävän koulun opinto-ohjaajan vastuu siirtyy oppivelvollisuuden valvojalle, kun nuoren tilanne edellyttää laajempaa kunnallista koordinoitua. Ohjausvastuu siirtyy virallisesti vastaanottavalle koulutuksen järjestäjälle vasta, kun nuori on aloittanut opintonsa toisella asteella tai muussa oppivelvollisuuden piiriin kuuluvassa koulutuksessa.

Lähdeluettelo

Opetushallitus (2014) Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/perusopetuksen-opetussuunnitelman-perusteet>

Opetushallitus (2023). Hyvän ohjauksen kriteerit perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen. Helsinki: Opetushallitus.

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/hyvan-ohjauksen-kriteerit-0>

Nurmijärven kunta. Keski-Uudenmaan elinikäisen ohjauksen malli.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20131287>

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020. Voimaantulo 1.8.2021.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2020/20201214>

Perusopetuslaki 628/1998. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>